

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2013 m. spalio 22 d.
įsakymu Nr. A1-588

SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano (toliau – Įtraukties didinimo veiksmų planas) paskirtis – konsoliduojant socialinius partnerius, suinteresuotus asmenis ir socialines grupes, 2014–2020 m. laikotarpiu didinti gyventojų gerovę ir socialinę įtrauktį, mažinant skurdą ir socialinius bei ekonominius skirtumus tarp gyventojų, užtikrinant visiems lygias galimybes.

2. Įtraukties didinimo veiksmų planas įgyvendina Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 (Žin., 2012, Nr. 61-3050), ir 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos (toliau – NPP), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 (Žin., 2012, Nr. 144-7430), nuostatas.

3. Įtraukties didinimo veiksmų planas atitinka nacionalinį skurdo ir socialinės atskirties mažinimo tikslą, įtvirtintą Nacionalinėje reformų darbotvarkėje, – sumažinti patiriančių skurdą ar socialinę atskirtį asmenų skaičių nuo 984 tūkst. (2008 m.) iki 814 tūkst. (2020 m.).

4. Įtraukties didinimo veiksmų planas rengiamas atsižvelgiant į Europos Sąjungos (toliau – ES) strateginių dokumentų nuostatas:

4.1. 2010 m. kovo 3 d. Europos Komisijos komunikate (KOM(2010)2020) „Europa 2020: pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“ pristatant prioritetą „Integracinis ekonomikos augimas“ įtvirtintą nuostatą dėl būtinų pastangų mažinant skurdą, socialinę atskirtį ir sveikatos netolygumus, pabrėžiančią, jog itin svarbu sustabdyti skurdo perdavimą iš kartos į kartą ir užtikrinti visiems vienodas galimybes, tinkamą darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą bei skatinti tėvų dalyvavimą darbo rinkoje;

4.2. 2013 m. vasario 20 d. Europos Komisijos rekomendaciją (2013/112/ES) „Investicijos į vaikus. Padėkime išsivaduoti iš nepalankios socialinės padėties“ (OL 2013 L 59, p. 5);

4.3. 2010 m. gruodžio 16 d. Europos Komisijos komunikatą (KOM (2010) 758) „Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi planas. Europos socialinės ir teritorinės sanglaudos bendroji programa“;

4.4. 2008 m. spalio 3 d. Europos Komisijos rekomendaciją (2008/867/EB) „Dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties“ (OL 2008 L 307, p. 11);

4.5. 2010 m. lapkričio 15 d. Europos Komisijos komunikatą (KOM (2010) 636) „2010–2020 m. Europos strategija dėl negalios. Tolesnis siekis kurti Europą be kliūčių“, kuriame

numatyta, kad ES šalys narės turėtų skatinti didesnę neįgaliųjų savarankiškumą ir vykdyti deinstitucionalizaciją;

4.6. 2013 m. vasario 20 d. Europos Komisijos Socialinių investicijų teisės aktų rinkinio nuostatas dėl:

4.6.1. veiksmingesnių išlaidų siekiant užtikrinti tinkamą ir tvarią socialinę apsaugą (supaprastinant išmokų ir paslaugų administravimą, tikslingiau jas skirstant);

4.6.2. investavimo į įgūdžius ir gebėjimus per visą žmogaus gyvenimą (investuojant į vaikų priežiūrą, švietimą, sveikatos priežiūrą, mokymą, reabilitaciją integruojant paslaugas, pinigine paramą ir pagalbą visais kritiniais gyvenimo momentais);

4.6.3. užtikrinimo, kad socialinės apsaugos sistemos tenkintų žmonių poreikius tada, kada jų reikia (investuoti kuo anksčiau, kad vėliau būtų išvengta sunkumų, todėl svarbu investuoti į vaikus ir jaunimą);

4.7. 2011 m. balandžio 5 d. ES Komisijos komunikatą (KOM (2011) 173) „Dėl ES Romų nacionalinių strategijų plano iki 2020“.

5. Įtraukties didinimo veiksmų plano tikslai, uždaviniai ir priemonės nustatomi atsižvelgiant į vertikaliuosius ir horizontaliuosius NPP prioriteto „Veikli ir solidari visuomenė“ tikslus ir uždavinius, įgyvendinimo kryptis, reaguojant į pagrindinius socialinius iššūkius.

II. ESAMOS SITUACIJOS APŽVALGA

Demografinė apžvalga

6. Lietuvoje sparčiai mažėja gyventojų skaičius: per pastaruosius septynerius metus gyventojų skaičius šalyje sumažėjo 8,5 proc. (arba 278 tūkst.). 2013 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2971,9 tūkst. asmenų. Pagrindinės priežastys, lėmusios spartų gyventojų skaičiaus mažėjimą, yra emigracija ir neigiama natūrali gyventojų kaita. 2007–2012 m. laikotarpiu išvykimą iš Lietuvos deklaravo 272,7 tūkst. gyventojų, iš kurių 46 proc. (125,8 tūkst.) priklausė 15–29 metų amžiaus grupei. Tokia emigracijos struktūra yra nepalanki Lietuvos darbo rinkai ir visai socialinės apsaugos sistemai.

7. Lietuvoje, 2011 m. gyventojų surašymo duomenimis, buvo 861,4 tūkst. šeimų (2001 m. – 962,6 tūkst.). Per 10 metų šeimų sumažėjo 10,5 procento. Šeimų su vaikais iki 18 metų 2011 m. buvo 362,7 tūkst. (2001 m. – 510 tūkst.), jos sudarė 42,1 proc. visų šeimų (2001 m. – 53 proc.). Beveik 60 proc. šeimų augino vieną vaiką, trečdalis šeimų – po du vaikus ir 8,1 proc. šeimų – po 3 ir daugiau vaikų. Kas penkioliktoje šeimoje vaikai iki 18 metų augo su vienu iš tėvų. Sumažėjus šeimų, auginančių 2 ar daugiau vaikų, ir padaugėjus šeimų, auginančių vieną vaiką, vidutinis šeimos dydis sumažėjo nuo 3,18 asmens 2001 m. iki 3,03 asmens 2011 m. Per dešimtmetį vykę demografiniai pokyčiai išryškino naujus socialinius iššūkius, kurie susiję su demografiniu senėjimu, ilgalaikės priežiūros ir socialinių paslaugų poreikio augimu, priešpensinio amžiaus ilgėjimu, šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimu.

8. Lietuvoje pastebimas spartus gyventojų senėjimas. Nuo 2007 m. vidutinis gyventojų amžius išaugo 2,3 metais – iki 40,9 metų (2012 m.), o 65 metų ir vyresnių gyventojų dalis padidėjo

nuo 16,6 proc. iki 18 proc. (543,3 tūkst.). Palyginti su 2001 m. surašymo duomenimis, 2011 m. vaikų iki 15 metų skaičius sumažėjo 245,4 tūkst., arba 33,3 proc., ir jų dalis iš bendro gyventojų skaičiaus sumažėjo 5 procentiniais punktais, t. y. nuo 21,1 proc. iki 16,1 proc. Sparčiau vaikų mažėjo kaime – jų dalis iš bendro kaimo gyventojų skaičiaus sumažėjo nuo 22,8 proc. iki 15,7 proc. Prognozuojama, kad pagyvenusių išlaikomo amžiaus (vyresnių nei 65 metų) žmonių koeficientas, kuris 2012 m. siekė 26,9 (ES valstybių narių vidurkis – 26,8), ir toliau didės. 2007–2011 m. vidutinė tikėtina Lietuvos gyventojų gyvenimo trukmė padidėjo 2,8 metais, tačiau vis dar yra mažiausia tarp visų ES šalių. Spartus visuomenės senėjimas kelia grėsmę socialinės apsaugos, sveikatos ir švietimo sistemų tvarumui, nes galimybės jas išlaikyti mažėja didėjant vyresnio amžiaus asmenų socialinių, sveikatos priežiūros ir kitų paslaugų poreikiams.

9. Gyventojų senėjimas, emigracija, mažas gimstamumas ir besikeičiantis šeimos modelis lemia tai, kad Lietuvoje didėja paslaugų vaikams, šeimai, vyresnio amžiaus asmenims ir neįgaliesiems poreikis. 2012 m. 18 proc. visų Lietuvos gyventojų sudarė asmenys, vyresni nei 65 metų, t. y. daugiau nei 0,5 mln. asmenų. Lietuvoje taip pat gyvena apie 260 tūkst. neįgaliųjų. Didėja poreikis pritaikyti gyvenamąją ir viešąją aplinką prie besikeičiančių visuomenės reikalavimų.

Užimtumas

10. Lietuvos ekonomika per pastarąjį dešimtmetį vystėsi gana nestabiliai – BVP ir krito, ir augo labai greitai. Šiuo metu Lietuvos ekonomika yra viena iš sparčiausiai augančių tarp ES valstybių. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2012 m., palyginti su 2011 m., realusis BVP Lietuvoje padidėjo 3,7 procento. Žemės ūkio, medžioklės ir žuvininkystės pridėtinė vertė didėjo 11,8 proc., pramonės – 4,2 proc., paslaugų (įskaitant statybų ekonomines veiklas) – 3,2 procento. Visgi BVP dalis, tenkanti gyventojui, Lietuvoje yra viena mažiausių tarp ES šalių.

11. Pramonės ir paslaugų sektoriaus augimas bei šalyje vykdomos užimtumo reformos turėjo teigiamos įtakos užimtumui, kuris po truputį didėja. 2010 m. Lietuvoje jis siekė 64,4 proc., 2011 m. – 67,0 proc., o 2012 m. užimtumo lygis (20–64 m.) siekė 68,7 procento. Nepaisant to, užimtumo lygis išlieka žemesnis nei prieš krizinį laikotarpį (2007 m. – 72,8 proc.).

12. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nedarbo lygis 2012 m. šalyje sudarė 13,3 procento ir buvo 2,1 procentinio punkto mažesnis nei 2011 m., tačiau vis dar išlieka aukštas ir viršija ES vidurkį (10,5 proc.) bei 9 procentiniais punktais viršija 2007 m. prieš ekonomikos krizę Lietuvoje buvusį nedarbo lygį (4,3 proc.). Vyrų nedarbo lygis sumažėjo labiau, tačiau išliko 3,6 procentinio punkto didesnis nei moterų, atitinkamai – 15,1 ir 11,5 procento.

13. Lietuvoje akivaizdūs teritoriniai užimtumo netolygumai. Lyginant su 2007 m., kai nedarbo lygis buvo toks pats ir kaime, ir mieste, pastaraisiais metais nedarbo problema kaimo vietovėse tapo gerokai opesnė. 2012 m. nedarbo lygis kaime siekė 19,7 proc. ir buvo 6,4 procentinio punkto didesnis už šalies vidurkį ir net 9,1 procentinio punkto didesnis nei mieste. Didelė dalis užimtų kaimo gyventojų dirba žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje. Vis dar nepakankama netradicinių (alternatyvių) kaimo ekonominės veiklos sričių plėtra bei vangus naujų darbo vietų kūrimas lemia lėtai didėjantį žmonių užimtumą kaime. Kaimo vietovėse žmonėms sudėtinga surasti darbą, atitinkantį turimus gebėjimus, netoli gyvenamosios vietos.

14. Viena didžiausių problemų po ekonomikos krizės Lietuvoje yra ilgalaikis nedarbas. Lyginant su 2007 m. (22,2 tūkst.), ilgalaikių bedarbių skaičius 2012 m. buvo keturis kartus didesnis ir siekė 95,7 tūkst. Beveik kas antras (49 proc.) bedarbis nedirbo metus ir ilgiau.

15. Jaunimo nedarbas Lietuvoje vis dar yra labai aukštas (2012 m. 15–24 metų žmonių grupėje jis siekė 26,4 proc.) ir viršija ES vidurkį (22,8 proc.). Pusė 15–19 metų jaunuolių neturi darbo. Rimta problema yra nekvalifikuoto ir vidurinio išsilavinimo neturinčio jaunimo, ypač kaime, dalies didėjimas. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 18–24 metų jaunimo, kuris neturi vidurinio išsilavinimo ir nesimoko, dalis 2011 m. siekė 7,9 proc., o kaime – net 13,4 proc. (mieste – 4,7).

16. Žemos kvalifikacijos darbuotojų nedarbo lygis – antras pagal dydį ES ir 2011 m. siekė 37,3 proc. (ES valstybių narių vidurkis – 14,8 proc.), žemas neįgaliųjų integracijos į darbo rinką lygis – profesinės reabilitacijos programose dalyvauja tik keli procentai registruotų neįgaliųjų bedarbių.

17. Ypač daug sunkumų patiria labiausiai socialiai pažeidžiamos visuomenės grupės, tokios kaip neįgalieji, priklausomybės ligomis sergantys asmenys, romų bendruomenės nariai, iš įkalinimo įstaigų išėję asmenys, benamiai ir kt. Šioms grupėms priklausantys asmenys paprastai ilgą laiką būna ekonomiškai neaktyvūs, todėl jiems itin sudėtinga įsilieti į darbo rinką dėl neįgytų ar prarastų darbinių įgūdžių, kvalifikacijos ar socialinių gebėjimų.

18. Aukštas nedarbo lygis lėmė labai mažo darbo intensyvumo namų ūkiuose gyvenančių asmenų skaičiaus augimą, per metus jų skaičius išaugo 30 proc. (nuo 241 tūkst. iki 313 tūkst. asmenų). Siekiant įgyvendinti prisiimtą Lietuvos įsipareigojimą – iki 2020 m. sumažinti skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų skaičių iki 814 tūkst., būtina ieškoti galimybių didinti gyventojų užimtumą.

19. Lietuvoje labai trūksta paslaugų, kurios padėtų labiausiai nuo darbo rinkos nutolusiems asmenims – atkuriant jų socialinius gebėjimus, motyvaciją, psichologinį pasirengimą ir t. t. Todėl 2014–2020 m. laikotarpiu planuojama tokių paslaugų (psichosocialinės pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrinės, tarpininkavimo ir palaikymo darbo vietoje paslaugos) plėtra, taip sukuriant prielaidas pažeidžiamiausių asmenų integracijai ir sugrįžimui į darbo rinką. Planuojama, kad gavęs paslaugas asmuo aktyviai sieks socialinės integracijos / reabilitacijos (pvz., gydysis nuo priklausomybių, spręs būsto klausimus, mokysis ir kt.), bus pasirengęs dalyvauti aktyviose darbo rinkos politikos priemonėse, ieškos darbo arba savarankiško darbo galimybių, sumažės šio asmens priklausomybė nuo socialinių išmokų ir kompensacijų. Didelį dėmesį ketinama skirti didesniam paslaugų individualizavimui, kad jos kuo geriau atitiktų paslaugas gaunančių asmenų padėtį ir galimybes, bei socialinėms inovacijoms skatinti.

20. Šiame kontekste svarbu toliau gerinti Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir teritorinių darbo biržų teikiamų paslaugų kokybę ir didinti efektyvumą, plėtoti susijusią infrastruktūrą (ten, kur infrastruktūros plėtra svarbi siekiant paslaugas teikti efektyviau).

Gyventojų pajamos ir socialinė apsauga

21. Didžioji dauguma Lietuvos gyventojų (85 proc.) savo poreikiams tenkinti naudoja vieną pragyvenimo šaltinį. 2011 m. darbo užmokestį nurodė kaip pagrindinį šaltinį 35,9 proc. visų gyventojų (2001 m. – 28,6 proc.). Beveik kas penktas darbuotojas (18,5 proc.) 2012 m. gavo minimaliąją mėnesinę algą ar mažesnę darbo užmokestį. Ne visada darbo užmokestis garantuoja pakankamas pajamas, nes kas dešimtas dirbantis asmuo patiria skurdo riziką.

22. Pajamų nelygybė Lietuvoje – viena didžiausių problemų ne vienus metus. 2007 m. 20 proc. gyventojų, gaunančių didžiausias ekvivalentines disponuojamąsias pajamas, gavo 5,9 karto daugiau pajamų nei 20 proc. gyventojų, gaunančių mažiausias ekvivalentines disponuojamąsias pajamas. 2008–2010 m. Lietuvoje pajamų nelygybė tik dar labiau didėjo. 2010 m. Lietuvoje buvo didžiausia pajamų nelygybė iš visų Europos Sąjungos šalių – pajamų pasiskirstymo koeficientas (S80/S20) siekė 7,3. Eurostato duomenimis, 2011 m. Lietuvoje pajamų nelygybė mažėjo ir šis rodiklis buvo 5,8.

23. Nepakankamai objektyvi pensijų indeksavimo tvarka, gyventojų nesuinteresuotumas užsitikrinti ateities socialines garantijas ir nepasitikėjimas socialinės apsaugos sistema yra nemaži iššūkiai, kuriuos reikia įveikti siekiant sėkmingai įgyvendinti pensijų sistemos reformą ir užtikrinti socialinės apsaugos sistemos tvarumą. Racionali ir subalansuota socialinės apsaugos politika, derinanti pajamų netekusių žmonių apsaugą su paskata dirbti, iš esmės gali paskatinti aktyvų asmenų, nutolusių nuo darbo rinkos, įtraukimą į ją bei visos šalies ūkio plėtrą.

24. Lietuvoje ekonomikos krizės laikotarpiu ir po jos iki 2011 m. nuolat didėjo išlaidos socialinei apsaugai. Lyginant 2011 m. su 2007 m., išlaidos socialinei apsaugai padidėjo 3935,1 mln. litų. Eurostato duomenimis, 2010 m. Lietuvos valstybės išlaidų struktūroje BVP dalis, tenkanti socialinei apsaugai, buvo 14,5 proc., t. y. 5,4 procentinio punkto mažesnė už ES vidurkį (19,9 proc.). 5,76 proc. visų socialinei apsaugai skirtų išlaidų sudaro socialinės piniginės paramos išlaidos.

25. Siekiant didinti ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų motyvaciją dalyvauti darbo rinkoje, patobulintas teisinis reguliavimas sudarant teisinį pagrindą mokėti papildomą socialinę pašalpą jiems įsidarbinus. 2012 m. penkiose Lietuvos savivaldybėse pradėtas bandomasis projektas, kurį įgyvendindamos savivaldybės piniginę socialinę paramą vietos gyventojams teikia vykdydamos savarankiškąją savivaldybių funkciją. Projektų tikslas – taiklesnė ir skaidresnė piniginei socialinei paramai. 2012 m. duomenimis, šis eksperimentas pasiteisino. 2012 m., lyginant su 2011 m., išlaidos socialinei pašalpai mokėti 55 savivaldybėse (išskyrus 5 bandomąsias savivaldybes) sumažėjo 1,6 proc., o 5 bandomosiose savivaldybėse – 20,1 proc. Bandomosiose savivaldybėse pašalpos gavėjų skaičius sumažėjo 13,6 proc., o kitose 55 savivaldybėse jis šiek tiek išaugo – 1,6 procento. Tai lėmė aktyvus bendruomenės dalyvavimas, tarpinstitucinis bendradarbiavimas, detalesnė atvejų analizė bei racionalus lėšų paskirstymas.

26. Numatoma toliau vykdyti piniginės socialinės paramos sistemos pertvarkos stebėseną ir nuo 2015 m. pradžios įgyvendinti vienodą piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams modelį visose savivaldybėse. Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, numatoma teikti pasiūlymus dėl išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo, palaiptisui atsisakant

šeimoms pajamų vertinimo, taip pat dėl visų mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo mokyklose teikimo galimybių.

Skurdas ir socialinė atskirtis

27. Skurdo ir socialinės atskirties rodikliai Lietuvoje – vieni aukščiausių Europos Sąjungoje. Praėjusio sunkmečio pasekmės nesudarė galimybės sparčiai mažinti skurdo riziką ar socialinę atskirtį patiriančių asmenų skaičiaus. 2011 m. Lietuva buvo ketvirtoje vietoje tarp 27 Europos Sąjungos šalių pagal skurdo rizikos ir socialinės atskirties rodiklį. 2011 m. 1,080 mln. asmenų (arba 33,4 proc. gyventojų) patyrė skurdo riziką ar socialinę atskirtį. Didesnė dalis gyventojų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį, 2011 m. duomenimis, buvo tik Bulgarijoje, Rumunijoje ir Latvijoje.

28. Skurdo rizikos lygis šalyje iš esmės nesikeičia. Gyventojų pajamų ir gyvenimo sąlygų tyrimo duomenimis, 2005 m. skurdo rizikos lygis šalyje buvo 20,5 proc., 2007 m. sumažėjo iki 19,1 proc., o prasidėjus krizei vėl išaugo ir 2009 m. pasiekė 20,6 proc., 2011 m. kas penktas Lietuvos gyventojas patyrė skurdo riziką (20,0 proc.). Labiausiai skurdo pažeidžiamos visuomenės grupės yra: bedarbiai, kurių kas antras patiria skurdo riziką (53,1 proc.), kaimo gyventojai (30,7 proc.) (miesto gyventojai – 14,7 proc.), vieniši asmenys, kurių skurdo rizikos lygis sudarė 26,9 proc., ir vaikai (2011 m. – 24,3 proc.). Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 37,8 proc. namų ūkių Lietuvoje verčiasi sunkiai ir labai sunkiai, gana lengvai ir lengvai verčiasi tik 13,4 proc. namų ūkių.

29. Lietuvai ypač aktuali vaikų (iki 18 metų) skurdo rizikos problema. Įsipareigojimai šeimai didina tikimybę gauti mažesnes pajamas. Didesnis vaikų skaičius šeimoje didina skurdo riziką, nes tris ir daugiau vaikų turinčios šeimos dvigubai dažniau patiria skurdo riziką nei šeimos be vaikų ar su vienu vaiku. Dar didesnę tikimybę patirti skurdo riziką turi šeimos, kuriose vaikus augina vienas iš tėvų. 2011 m. vienišų tėvų, auginančių vaikus, skurdo rizikos lygis siekė 42,4 proc., o šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų, – 33,1 proc.

30. 2011 m. buvo registruota 10,6 tūkst. socialinės rizikos šeimų (2012 m. – 10,4 tūkst.), kurių skaičius, lyginant su 2001 m., sumažėjo 8,1 tūkst. Mažėjo socialinės rizikos šeimų dalis iš bendro šeimų su vaikais skaičiaus (nuo 3,7 proc. 2001 m. iki 2,9 proc. 2011 m.). Mažėjant socialinės rizikos šeimų skaičiui, mažėjo ir šiose šeimose augančių vaikų skaičius (nuo 42,8 tūkst. 2001 m. iki 22,0 tūkst. 2011 m. ir 21,3 tūkst. 2012 m.). Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų dalis iš bendro vaikų iki 18 metų skaičiaus sumažėjo nuo 5,1 proc. 2001 m. iki 3,8 proc. 2011 m. Per dešimtmetį sumažėjo kiekvienais metais netenkančių tėvų globos vaikų skaičius (nuo 2863 2001 m. iki 2676 2011 m.), tačiau ir toliau yra santykinai didelis globojamų vaikų skaičius (10, 8 tūkst.) ir jų dalis iš bendro vaikų iki 18 metų skaičiaus, kuri 2011 m. sudarė 1,9 procento.

Paslaugų prieinamumas ir gyvenamoji aplinka

31. „Eurobarometro“ duomenimis, lietuviai yra mažiau patenkinti paslaugų prieinamumu ir kokybe negu vidutinis ES gyventojas. Tik 16 proc. Lietuvos gyventojų mano, kad ilgalaikės socialinės globos paslaugos Lietuvoje yra prieinamos, o vaikų priežiūros paslaugų prieinamumą

teigiamai vertina trečdalis lietuvių. Kas ketvirtas lietuvis palankiai vertina ilgalaikių socialinių paslaugų kokybę ir pagal šį rodiklį Lietuva užima 24–25 vietą iš 27 ES narių.

32. Daliai asmenų, prižiūrinčių vaikus arba kitus šeimos narius ar artimus giminaičius, dėl įsipareigojimų šeimai sunku susirasti darbą ir pradėti dirbti. Eurostato duomenimis, 2010 m. vaikus arba kitus šeimos narius ar artimus giminaičius, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, Lietuvoje prižiūrėjo 68,8 tūkst. asmenų, kurių du trečdaliai – moterys. 2010 m. tik apie 15 proc. dirbančių Lietuvos gyventojų manė, kad darbe jiems sudaromos galimybės anksčiau / vėliau pradėti ir / arba baigti darbo dieną dėl priežasčių, susijusių su šeimos aplinkybėmis. Priežiūros įsipareigojimai gali tapti viena iš nedarbą arba darbą ne visą darbo dieną skatinančių priežasčių tais atvejais, kai trumpalaikės globos paslaugos yra sunkiai prieinamos.

33. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, dienos centrus 2012 m. lankė ir įvairias socialines paslaugas juose gavo 19 tūkst. pensinio amžiaus asmenų, 13,4 tūkst. darbingo amžiaus neįgaliųjų ir 2,7 tūkst. neįgalių vaikų, 6,7 tūkst. vaikų iš socialinės rizikos šeimų.

34. Statistiniai duomenys rodo, jog paslaugų vaikui ir šeimai nepakanka. Labai trūksta dienos centrų paslaugų kaime gyvenantiems ir socialinės rizikos šeimose augantiems vaikams, pozityvios tėvystės įgūdžių stiprinimo ir kitų socialinių paslaugų šeimoms. Laiku nesuteikta pagalba šeimoms ir jose augantiems vaikams sukuria didesnes problemas – vaikai patenka į institucionalizuotas globos įstaigas, skurdas perduodamas iš kartos į kartą, išauga vaikų globos ir socialinių paslaugų sąnaudos.

35. Socialinės paslaugos yra netolygiai išplėtotos skirtingose Lietuvos savivaldybėse. Daugiausiai socialinių paslaugų yra teikiama Molėtų rajono, Birštono miesto ir Rietavo savivaldybėse (10000 gyventojų tenka apie 200 vietų / paslaugų), o mažiausiai – Vilniaus rajono, Kauno miesto ir Klaipėdos miesto savivaldybėse (10000 gyventojų tenka apie 30 vietų / paslaugų). Socialinių paslaugų lygis dalyje savivaldybių neatitinka Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. A1-185 (Žin., 2007, Nr. 76-3031) patvirtintų Socialinių paslaugų išvystymo normatyvų. Nėra pakankamai išnaudojamas atskirų teritorijų potencialas. Pvz., vietų skaičius senelių namuose skiriasi iki trisdešimt kartų, kai kuriose savivaldybėse apskritai neteikiamos vaikų, senyvų žmonių ir neįgaliųjų dienos centrų paslaugos, nėra vaikų globos namų ar vaikus globojančių šeimų.

36. 2014–2020 m. laikotarpiu planuojama sumažinti socialinių paslaugų prieinamumo skirtumus skirtingose savivaldybėse, pagerinti socialinių paslaugų kokybę, diegti naujas socialines paslaugas. Svarbus sisteminis pokytis, kurio siekiama 2014–2020 m. laikotarpiu, yra perėjimas nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems, likusiems be tėvų globos vaikams ir bendruomenėse teikiamų socialinių paslaugų plėtra. Visgi, pereinant nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų, išliks specializuotų stacionarių paslaugų poreikis (tačiau palyginti nedidelėse ir jaukiose įstaigose), nes daliai socialinių paslaugų gavėjų reikia nuolatinės priežiūros, kurios negali užtikrinti nei bendruomenė, nei šeimos nariai.

37. Siekiama užtikrinti kompleksines paslaugas (pavyzdžiui, dienos centrų paslaugas, laikino atokvėpio paslaugas, integralias socialines paslaugas namuose) vaikams, neįgaliesiems ir

kitiems asmenims, kuriems reikalinga priežiūra. Siekiama sudaryti geresnes sąlygas asmenims, prižiūrintiems vaikus, neįgaliuosius ir kitus asmenis, įgyti, patobulinti profesinę kvalifikaciją ir dalyvauti darbo rinkoje.

38. Pasinaudojant 2007–2013 m. laikotarpio patirtimi, 2014–2020 m. numatoma daugiau dėmesio skirti paslaugų vaikui ir šeimai kokybei gerinti ir ypač – individualizuotam ir kompleksiniam požiūriui bei tarpinstituciniam bendradarbiavimui užtikrinti.

39. Numatoma didinti būsto prieinamumą socialiai pažeidžiamoms gyventojų grupėms ir pritaikyti pastatus socialinio būsto reikmėms probleminėse teritorijose. NPP nustatyta, kad 2020 m. būsto prieinamumas pažeidžiamoms gyventojų grupėms turi siekti 100 procentų.

40. Lietuvoje šiuo metu patenkinama nedidelė socialinio būsto poreikio dalis. 2012 m. daugiau nei 31 tūkst. asmenų (šeimų) buvo įtraukti į asmenų, laukiančių socialinio būsto nuomos, sąrašus. Iš viso šiose šeimose gyvena apie 70 tūkst. asmenų. 2012 m. socialinis būstas išnuomotas 1086 asmenims ar šeimoms, kuriose gyvena daugiau nei 3 tūkst. žmonių. Didžiausia socialinio būsto problema yra didžiuosiuose Lietuvos miestuose – Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Pavyzdžiui, 2012 m. iš 6289 socialinio būsto Vilniuje laukusių asmenų (šeimų) jis išnuomotas tik 53 asmenims (šeimoms).

41. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, norint patenkinti visą socialinio būsto poreikį Lietuvoje, papildomai reikėtų 1 520 000 m² naudingojo ploto. 2013 m. pradžioje parengtas Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo projektas, kuris numato naujos paramos socialiniam būstui formą: nuomos ir išperkamosios nuomos mokesčio dalies kompensaciją. Planuojama, kad, taikant šias paramos formas, būtų galima patenkinti apie 70 proc. socialinio būsto poreikio. Norint aprūpinti būstu likusius 30 proc. asmenų, planuojama didinti socialinio būsto prieinamumą, statant naujus arba rekonstruojant ir pritaikant būsto paskirčiai esamus pastatus, taip pat perkant ar kitokiu būdu teisėtai įsigyjant gyvenamuosius namus, jų dalis, butus.

Visuomenės sveikata

42. Lietuva yra viena paskutiniųjų ES pagal vieną pagrindinių gerovės rodiklių – vidutinę tikėtiną gyvenimo trukmę, kuri, Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2011 m. siekė 73,65 metų. Vyrų vidutiniškai gyvena 11 m. trumpiau nei moterys (vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė atitinkamai 68,05 m. ir 79,14 m.). Lietuvoje mirtingumas 30–44 m. gyventojų grupėje yra didžiausias ES, o darbingo amžiaus kategorijoje – antras po Latvijos. Asmenys, turintys aukštąjį išsilavinimą, gyvena 11,3 m. ilgiau nei vidurinį ar žemesnį išsilavinimą turintys gyventojai, miestiečiai – 3 m. ilgiau nei kaimo gyventojai.

43. Pagrindinės darbingo amžiaus žmonių mirtingumo priežastys yra širdies kraujagyslių ir kraujo apytakos ligos, piktybiniai navikai, išorinės priežastys (traumos, nelaimingi atsitikimai, savižudybės).

44. Esama visuomenės sveikatos būklė yra tiesiogiai susijusi su socialine padėtimi, skurdu ir socialine atskirtimi. Nuo gyventojų socialinių charakteristikų tiesiogiai priklauso ir tiesioginė įtaka mirtingumui turinčių žalingų įpročių (alkoholio vartojimo ir rūkymo) paplitimas tarp įvairių gyventojų grupių – kaime ir tarp žemesnį socialinį statusą turinčių gyventojų jis yra didesnis.

45. Lietuva ES pirmauja pagal savižudybių skaičių. Higienos instituto Sveikatos informacijos centro išankstiniais duomenimis, 2012 m. Lietuvoje nusižudė 927 asmenys: 174 moterys ir 753 vyrai (vyrai sudarė 80 proc. visų nusižudžiusiųjų). Nuo 2005-ųjų nusižudžiusiųjų skaičius mažėja ir yra nuo 30 iki 34 atvejų 100 tūkst. gyventojų, tačiau vis tiek jis gerokai didesnis nei kitose valstybėse.

46. Šalies ekonomikai augti ir tvariai plėtrai reikalingi sveiki ir darbingi žmonės. Sveiki žmonės turi geresnes galimybes dirbti ir tobulėti, kurti aukštą gyvenimo kokybę, o nesveiki rizikuoja prarasti darbą, patirti socialinę atskirtį, nes dėl prastos sveikatos mažėja darbingumas, atsiranda gydymo bei priežiūros išlaidų. Sveikesnė visuomenė galėtų efektyviau prisidėti prie darbo našumo, ekonominio šalies augimo ir konkurencingumo, mažėtų socialinė atskirtis.

47. Skurdo ir socialinės atskirties mažinimo srityje, be kompleksinių sprendimų, didžiausias galimybes suteikia prevencinės sveikatos apsaugos priemonės bei sveikatinimas. Mažas gyventojų fizinis aktyvumas (visiškai nesimankština ir nesportuoja net 44 proc. gyventojų), netinkami mitybos įpročiai, kiti sveikatą žalojantys ir su nesveika gyvensena susiję veiksniai (perteklinis alkoholio vartojimas, rūkymas) yra pagrindinės širdies kraujagyslių ir kraujo apytakos, susirgimų vėžiu, nelaimingų atsitikimų ir sužalojimų, psichikos sutrikimų priežastys, nulemiančios didelį ankstyvų mirčių ir neįgalumo atvejų skaičių. Siekiant sumažinti neigiamą sveikatos sutrikimų poveikį visuomenės narių darbingumui, taip pat prisidėti prie socialinės atskirties ir skurdo įveikimo užtikrinant galimybes naudotis kokybiškomis sveikatos priežiūros paslaugomis visiems asmenims, kuriems jos reikalingos, ypač pažeidžiamoms ar socialinę riziką patiriančioms gyventojų grupėms, yra ir bus modernizuojama sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūra ir gerinama paslaugų kokybė bei prieinamumas (profilaktika, diagnostika ir šiuolaikinis gydymas). Anksčiau ir tiksliau diagnozuojamos ligos turės mažiau ilgalaikių neigiamų padarinių, žmogus ilgiau išliks darbingas, o taikant šiuolaikinį gydymą ligos atveju, bus pajėgus greičiau grįžti į darbą.

48. Didesnio sveikatinimo veiksmingumo bus siekiama įtraukiant ir kitus ūkio sektorius bei partnerius į sveikatai palankios fizinės ir socialinės aplinkos kūrimą, kartu prisidedant prie sveikatos skirtumų tarp atskirų gyventojų socialinių grupių mažinimo bei tinkamų visuomenės sveikatos rodiklių pasiekimo.

III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

49. Strategijoje „Europa 2020“ pristatant prioritetą „Integracinis ekonomikos augimas“ teigiama, kad būtinos pastangos mažinant skurdą, socialinę atskirtį ir sveikatos netolygumus. Skurdui mažinti ypač svarbus labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų (nesimokančio ir nedirbančio jaunimo, ilgalaikių bedarbių, neįgalių asmenų, dėl vaikų ar senyvo amžiaus asmenų

priežiūros ilgai nedirbusių asmenų ir pan.) paskatų ir galimybių dalyvauti aktyvios įtraukties priemonėse didinimas.

50. Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Europos kovos su skurdu planas“ skatina ES valstybes nares įgyvendinti priemones, skirtas padėti ypatingą atskirties riziką dėl specifinių aplinkybių patiriančioms grupėms, tarp jų neįgaliesiems, mažumoms, įskaitant romus, benamiams ir pan.

51. Būtina kurti šeimai palankią aplinką, stiprinti patekimo į skurdą ir socialinę atskirtį prevenciją, sudarant visiems vaikams lygias galimybes sveikai augti bei visapusiškai vystytis.

52. Lietuvoje taip pat būtina kurti socialinės apsaugos sistemą, kuri asmenims ir šeimoms suteiktų būtinoms poreikiams patenkinti reikalingas pajamas, iš dalies kompensuotų dėl socialinės rizikos prarastą darbo užmokestį, vaikų išlaidų išlaidos visuomenėje būtų solidariai pasidalintos. Efektyvi socialinės apsaugos sistema mažintų ir gyvenimo lygio diferenciaciją tarp skirtingų gyventojų ir jų grupių. Kartu sistema turėtų lanksčiai reaguoti į ekonominės padėties šalyje svyravimus bei būti finansiškai tvari net ir finansų krizių laikotarpiams.

53. Siekiant mažinti gyventojų riziką patirti skurdą ar socialinę atskirtį, reikia išplėtoti socialinių, sveikatos, švietimo ir kultūros bei kitų viešųjų paslaugų sistemas, kad jas taikant gyventojai būtų sveiki, išsilavinę, socialiai integruoti.

54. Strateginis Įtraukties didinimo veiksmų plano tikslas – gerinti gyvenimo kokybę, stiprinti socialinę sanglaudą ir užtikrinti visiems lygias galimybes.

55. Įtraukties didinimo veiksmų plane nustatomi šie keturi tikslai:

55.1. siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą;

55.2. didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones;

55.3. užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą;

55.4. gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą.

56. Įtraukties didinimo veiksmų plano uždaviniai:

56.1. įgyvendinant Įtraukties didinimo veiksmų plano 55.1 punkte nurodytą tikslą – siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą:

56.1.1. sudaryti palankias sąlygas derinti šeimos ir darbo išipareigojimus ir didinti kompleksiskai teikiamos pagalbos vaikui ir šeimai aprėptį;

56.1.2. sudaryti palankias sąlygas vaikui augti, stiprinti šeimą, ugdyti tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius;

56.1.3. stiprinti vaiko teisių apsaugos sistemą – užtikrinti vaiko teisių apsaugą, plėtojant tarpžinybinį švietimo, socialinėje, sveikatos ir kitose srityse dirbančių organizacijų bendradarbiavimą;

56.1.4. Plėtoti socialines, sveikatos ir kitų sričių priemones, mažinančias Lietuvos gyventojų socialinę atskirtį, sveikatos netolygumus ir skurdą ;

56.2. įgyvendinant Įtraukties didinimo veiksmų plano 55.2 punkte nurodytą tikslą – didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones:

56.2.1. plėtoti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų informavimo ir konsultavimo paslaugų sistemą;

56.2.2. ugdyti motyvaciją dalyvauti darbo rinkoje ir gebėjimus prisitaikyti prie visuomenės iššūkių;

56.2.3. teikti socialinės, profesinės rehabilitacijos ir kitas įtraukties veiklų paslaugas;

56.2.4. didinti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų (ilgalaikių bedarbių, nesimokančio ir nedirbančio jaunimo, nepilnamečių asmenų ir kitų kategorijų asmenų) paskatas ir galimybes dirbti ir (ar) teikti paslaugas žemės ūkio ir miškininkystės srityse;

56.3. įgyvendinant Įtraukties didinimo veiksmų plano 55.3 punkte nurodytą tikslą – užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą:

56.3.1. užtikrinti paramos šeimai sistemos funkcionavimą, sudarant palankesnes vaikų ugdymo ir priežiūros sąlygas;

56.3.2. tobulinti minimalių pajamų užtikrinimo sistemą;

56.3.3. užtikrinti socialinio draudimo sistemos tvarumą ir sukurti finansinį rezervą, apsaugantį ją nuo makroekonominių pokyčių;

56.3.4. didinti gyventojų suinteresuotumą ir galimybes užsitikrinti ateities socialines garantijas sau ir savo šeimos nariams;

56.4. įgyvendinant Įtraukties didinimo veiksmų plano 55.4 nurodytą tikslą – gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą:

56.4.1. atnaujinti su socialinės atskirties problemomis susiduriančių didžiųjų miestų dalių, mažų ir vidutinių miestų bei kaimo vietovių viešąsias erdves išnaudojant esamos apleistos ar neefektyvios infrastruktūros pakeitimo, funkcionalumo didinimo galimybes, gerinant gyvenimo aplinką;

56.4.2. didinti būsto prieinamumą pažeidžiamoms gyventojų grupėms, labiau jį pritaikyti neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims;

56.4.3. plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos, transporto ir kitų viešųjų paslaugų infrastruktūrą;

56.4.4. didinti socialinių paslaugų prieinamumą socialiai pažeidžiamų grupių asmenims ir gerinti socialinio darbo su jais kokybę;

56.4.5. tobulinti viešąsias paslaugas teikiančių specialistų kvalifikaciją;

56.4.6. optimizuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų (kultūros centrų, muziejų, bibliotekų ir kitų) fizinę ir informacinę infrastruktūrą ir valdymą, taip didinti paslaugų prieinamumą ir skatinti visuomenės dalyvavimą kultūros procesuose;

56.4.7. plėtoti sociokultūrines paslaugas, mažinančias socialinę atskirtį bendruomenėse (ypač daug dėmesio skirti romų bendruomenei);

56.4.8. skatinti įvairių visuomenės grupių aktyvumą, sprendžiant socialines problemas.

IV. ĮTRAUKTIES DIDINIMO VEIKSMŲ PLANO KOORDINATORIUS IR DALYVAUJANČIOS INSTITUCIJOS

57. Socialinės įtraukties didinimo veiksmų planą koordinuojanti institucija – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM).

58. Dalyvaujančios institucijos (asignavimų valdytojai): Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM), Kultūros ministerija (toliau – KM), Ūkio ministerija (toliau – ŪM), Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Aplinkos ministerija (toliau – AM).

59. Siekiant įgyvendinti Socialinės įtraukties didinimo veiksmų plano tikslus ir uždavinius, parengtos Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano priemonės (Įtraukties didinimo veiksmų plano 1 priedas), kuriose, be įgyvendinimo priemonių, numatomi terminai, atsakingi vykdytojai, susiję dokumentai, lėšos ir jų šaltiniai.

60. Įtraukties didinimo veiksmų plano rezultatai ir kriterijai nustatomi Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano vertinimo kriterijuose (Įtraukties didinimo veiksmų plano 2 priedas).

61. Efektyviai Socialinės įtraukties didinimo veiksmų plano įgyvendinimo priežiūrai užtikrinti bus sudaryta Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano įgyvendinimo stebėsenos grupė (toliau – Stebėsenos grupė), kuri svarstys Socialinės įtraukties didinimo veiksmų plano įgyvendinimo ataskaitas. Į Stebėsenos grupę bus įtraukti ministerijų, savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų, socialinių partnerių atstovai.

Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano
1 priedas

**SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS
2015–2016 M.**

Tikslinė grupė	Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Susijęs dokumentas*	Laikotarpis	Vykančioji institucija	Finansavimas eurais (preliminarijos lėšos)			Lėšų šaltinis
						2015 m.	2016 m.	2014–2020 m.	
1 tikslas. Siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą									
	1.1	Sudaryti palankias sąlygas derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus ir didinti kompleksškai teikiamos pagalbos vaikui ir šeimai aprėptį	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“ (toliau – NPP)	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	1.1.1	Stiprinti valstybės, savivaldybių ir visuomenės bendradarbiavimą sprendžiant šeimų gerovės užtikrinimo klausimus	Nacionalinės demografinės (gyventojų) politikos strategijos šeimos gerovės srityje įgyvendinimo 2014–2015 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. A1-209 „Dėl Nacionalinės demografinės (gyventojų) politikos strategijos šeimos gerovės srityje įgyvendinimo 2014–2015 metų veiksmų plano patvirtinimo“	2014–2015 m.	SADM	144810	-	-	Valstybės biudžetas (toliau – VB)

	1.1.2	Parengti ir įgyvendinti programą, numatančią taikyti gerąją ES patirtį ir modelius, priimtinus kiekvienai savivaldybei atskirai, sprendžiant šeimos ir darbo santykių derinimo problemas	-	2017–2020 m.	SADM, savivaldybės	-	-	7819741	ES
	1.1.3	Įgyvendinti ir prireikus tikslinti Mokyklų aprūpinimo geltonaisiais autobusais 2013–2017 metų programą	Mokyklų aprūpinimo geltonaisiais autobusais 2013–2017 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-955 „Dėl Mokyklų aprūpinimo geltonaisiais autobusais 2013–2017 metų programos patvirtinimo“	2014–2017 m.	ŠMM	1737720	1737720	6950880 6082,02	VB ES
Vaikai	1.1.4	Įteisinti ir įgyvendinti neformalaus ugdymo finansavimo principą „pinigai kiekvienam vaikui“	Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-485 „Dėl Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Socializacijos 2014–2016 m. veiksmų planas)	2015–2020 m.	ŠMM	-	-	-	VB
	1.1.5	Įgyvendinti Vaikų ir jaunimo socializacijos 2014–2016 metų veiksmų planą, apimančią vasaros poilsio organizavimą, vaikų užimtumą kitų atostogų metu, socializacijos centrų pertvarką ir kitas veiklas	Socializacijos 2014–2016 m. veiksmų planas	2015–2016 m.	ŠMM, SADM, SAM	325,63 7121756	628,47 10165663	23864,68	VB ES
	1.2	Sudaryti palankias sąlygas vaikui augti, stiprinti šeimą, ugdyti tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

Šeima / darbingo amžiaus asmenys	1.2.1	Didinti vaikų dienos centrų skaičių savivaldybėse ir tobulinti jų veiklą, teikiant nestacionarias dienos socialines paslaugas vaikams ir jų šeimoms	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. A1-547 „Dėl Vaiko gerovės 2013–2018 m. programos patvirtinimo“ (toliau – Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa)	2014–2018 m.	SADM, savivaldybės, NVO	2659580	2659580	-	VB
	1.2.2	Organizuoti kompleksinių paslaugų teikimą krizinėse situacijose esantiems tėvams, auginantiems vaikus, ugdant tėvų socialinius ir pozityvios tėvystės įgūdžius ir teikiant prioritetą ankstyvųjų šeimos krizių prevencijai	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa, Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 m. veiksmų planas, patvirtintas socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83 „Dėl Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 m. veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas)	2014–2018 m.	SADM, ŠMM, savivaldybės, NVO	72405	72405 144810	-	VB ES
	1.2.3	Vykdyti smurto artimoje aplinkoje prevenciją ir teikti pagalbą smurtą patyrusiems asmenims	Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims 2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2016 metų veiksmų planas, patvirtintas socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. A1-462 „Dėl Valstybinės smurto artimoje aplinkoje prevencijos ir pagalbos teikimo nukentėjusiems asmenims	2014–2020 m.	SADM	419949 37651	466288	-	VB VB

			2014–2020 metų programos įgyvendinimo 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“ Nacionalinė smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 m. programa, patvirtinta socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. A1-2 „Dėl Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 m. programos patvirtinimo“						
	1.2.4	Plėtoti socialinį darbą su globojamo (rūpinamo) vaiko tėvais, siekiant sudaryti sąlygas vaikui grįžti į šeimą, didinant socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, skaičių seniūnijose	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa	2014–2018 m.	SADM, savivaldybės	6475034	6706731	-	VB
Vaikai	1.2.5	Organizuoti globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems teikimo paslaugas kartu su vaikų globos institucijomis ir NVO, dirbančiomis su globojamais vaikais	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa	2014–2018 m.	SADM, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM, savivaldybės, globos institucijos	231696	231696	-	VB
	1.2.6	Įdiegti socialinių globėjų sistemą ir plėtoti kitas pagalbos formas globėjų ir įtėvių šeimai	NPP, Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa, Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (1.7, 1.8 priemonė)	2015–2018 m.	SADM, savivaldybės	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.7, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)
	1.2.7	Ugdyti globojamų (rūpinamų) vaikų socialinius įgūdžius, teikiant palydėjimo į savarankišką gyvenimą paslaugą	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa, Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (1.13 priemonė)	2015–2018 m.	SADM, savivaldybės, NVO	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)

	1.2.8	Diegti bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ugdymo, priešmokyklinio ugdymo modelius, atnaujintą ugdymo turinį	Bendrojo ugdymo mokyklų, vykdančių pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, stiprinimo ir inkluzinio ugdymo plėtros 2014–2016 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-808 „Dėl Bendrojo ugdymo mokyklų, vykdančių pradinio ir pagrindinio ugdymo programas, stiprinimo ir inkluzinio ugdymo plėtros 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Inkluzinio ugdymo plėtros VP) (1.2 priemonė)	2015–2020 m.	ŠMM	868860	1737720	4344300	ES
	1.2.9	Sudaryti sąlygas mokykloms mažinti ankstyvąjį mokinių pasitraukimą iš švietimo sistemos ir didinti anksti palikusiųjų mokyklą įtrauktį	Inkluzinio ugdymo plėtros VP (1.3 priemonė)	2015–2020 m.	ŠMM	550278	1534986	3765060	ES
	1.2.10	Remti iniciatyvas mažinti ankstyvąjį pasitraukimą iš švietimo sistemos, didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių įtrauktį, kurti saugią mokyklą	Inkluzinio ugdymo plėtros VP (1.4 priemonė)	2015–2020 m.	ŠMM	492354	781974	3069972	ES
	1.3	Stiprinti vaiko teisių apsaugos sistemą – užtikrinti vaiko teisių apsaugą, plėtojant tarpžinybinį švietimo, socialinėje, sveikatos ir kitose srityse dirbančių organizacijų bendradarbiavimą	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Vaikai	1.3.1	Plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą savivaldybėse teikiant kompleksines paslaugas (socialines, švietimo, sveikatos ir kt.) vaikui	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programa	2014–2018 m.	SADM, ŠMM, SAM	-	-	-	-
	1.3.2	Vykdyti įgyvendinamų vaiko teisių apsaugos priemonių stebėseną	-	2014–2020 m.	Tarpžinybinė vaiko gerovės taryba	-	-	-	-
	1.4	Plėtoti socialines, sveikatos ir kitų sričių priemones, mažinančias Lietuvos	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

		gyventojų socialinę atskirtį, sveikatos netolygumus ir skurdą							
Visos tikslinės grupės	1.4.1	Nustatyti nuo 2014 metų socialinės pašalpos teikimo perdavimą savivaldybių savarankiškajai funkcijai, didinti piniginės socialinės paramos tikslumą ir veiksmingumą ir tobulinti piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams sistemos teisinį reguliavimą	-	2014–2020 m.	SADM	-	-	-	-
	1.4.2	Plėtoti visuomenės informavimą, švietimą ir mokymą sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo, ligų prevencijos temomis, gerinti bendrą Lietuvos gyventojų sveikatos raštingumą	2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 293 „Dėl 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Sveikata visiems“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – TVP „Sveikata visiems“) (1.1.1 priemonė), Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-815 „Dėl Sveikatos netolygumų mažinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos netolygumų mažinimo VP), Sveiko senėjimo užtikrinimo Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-825 „Dėl Sveiko senėjimo užtikrinimo	2014–2020 m.	SAM	-	-	27500000	VB, ES

			Lietuvoje 2014–2023 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (Sveiko senėjimo užtikrinimo VP)						
	1.4.3	Plėtoti ligų prevenciją, gerinti profilaktikos ir sveikatinimo paslaugų prieinamumą, skatinti sveiką senėjimą	TVP „Sveikata visiems“, 1.2.1 priemonė, Sveikatos netolygumų mažinimo VP, Sveiko senėjimo užtikrinimo VP	2014–2020 m.	SAM	-	-	22600000	VB, ES
	1.4.4	Rengti šviečiamąsias akcijas, skatinti taikyti geriausią (Lietuvos ir ES šalių) patirtį teikiant paramą labiausiai skurstantiems asmenims, atlikti jos analizę ir vykdyti socialinės reklamos kampaniją	-	2014–2016 m.	NVO	-	-	-	-
	1.4.5	Mažinti materialinį nepriteklių patiriančių asmenų skaičių	2012 m. spalio 24 d. ES Komisijos komunikatas (KOM (2012) 617 galutinis) „Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo“	2014–2020 m.	SADM, VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, NVO, savivaldybės	12461614	12710847	90826637	ES
2 tikslas. Didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones									
	2.1	Plėtoti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų informavimo ir konsultavimo paslaugų sistemą	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Jaunimas	2.1.1	Sukurti informacinę ir stebėsenos sistemą, kurią naudojant būtų galima nustatyti 14–29 m. jaunos asmenis, kurie nesimoko, nedirba ir nėra registruoti Lietuvos darbo biržoje numatant sąsajas tarp egzistuojančių registrų / informacinių ir stebėsenos sistemų	Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. A1-692 „Dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ (toliau – Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planas)	2015–2018 m.	SADM Lietuvos darbo birža prie SADM (toliau – LDB), Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD)	-	-	1378600	ES
	2.1.2	Organizuoti verslumo skatinimo renginius ir taip ugdyti jaunimo ir kitų tikslinių grupių verslumą	-	2014–2020 m.	ŪM	101367	-	-	ES
	2.1.3	Didinti viešųjų verslo paslaugų prieinamumą jaunimui ir kitoms tikslinėms grupėms	-	2014–2020 m.	ŪM	183329	-	-	ES

	2.1.4	Sukurti Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo stebėsenos sistemą	Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planas	2014–2015 m.	SADM, LDB, JRD	405468	-	405468	ES
Vyresnio amžiaus asmenys	2.1.5	Organizuoti ieškančių darbo asmenų, įskaitant ir vyresnio amžiaus asmenis, profesinį konsultavimą ir motyvavimą	Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 204 „Dėl Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas)	2014–2020 m.	SADM	33017	33017	-	VB
	2.2	Ugdyti motyvaciją dalyvauti darbo rinkoje ir gebėjimus prisitaikyti prie visuomenės iššūkių	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Jaunimas	2.2.1	Plėtoti esamus ir kurti naujus atvirusius jaunimo centrus ir erdves	Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2014–2016 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. A1-661 „Dėl Nacionalinės jaunimo politikos 2011–2019 metų plėtros programos įgyvendinimo 2014–2016 metų veiksmų plano patvirtinimo“ (toliau – Jaunimo politikos plėtros 2014–2016 m. veiksmų planas) (3.2.1 priemonė)	2014–2016 m.	JRD, SADM, ŠMM, savivaldybės	-	-	3078927	EE finansinio mechanizmo programa „Rizikos grupės vaikai ir jaunimas“
	2.2.2	Konkurso būdu remti atvirųjų jaunimo centrų ir erdvių veiklos projektus, kurie skatintų jaunas žmones tobulėti socialinėje, edukacinėje ir asmeninėje srityse	Jaunimo politikos plėtros 2014–2016 m. veiksmų planas (3.2.3 priemonė)	2014–2016 m.	SADM, JRD	57924	231696	-	VB

	2.2.3	Igyvendinti Nacionalinę jaunimo savanoriškos veiklos programą	Nacionalinė jaunimo savanoriškos veiklos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-73 „Dėl Nacionalinės jaunimo savanoriškos veiklos programos patvirtinimo“, Jaunimo garantijų iniciatyvos įgyvendinimo planas	2015–2018 m.	JRD	-	-	1725556	ES, VB
Neįgalieji	2.2.4	Teikti finansinės pagalbos priemones neįgaliesiems, besimokantiems aukštosiose mokyklose	Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programos įgyvendinimo 2013–2015 metais priemonių planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. A1-43 „Dėl Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programos įgyvendinimo 2013–2015 metais priemonių plano patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 m. programos įgyvendinimo 2013–2015 m. priemonių planas)	2014–2020 m.	SADM, Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM (toliau – NRD)	515524	579240	-	VB
	2.2.5	Siekiant, kad aktyvios darbo rinkos politikos (toliau – ADRP) priemonės atitiktų šiuolaikinius darbo rinkos iššūkius, parengti / atnaujinti įstatymo projektą, numatant naujus ADRP elementus	-	2015 m.	SADM, LDB	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	2.2.6	Parengti Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo projektą ir įgyvendinti jį, siekiant skatinti formalų užimtumą, mažinti nelegalaus darbo paskatas ir užtikrinti didesnę pajamų lygybę per dalyvavimą užimtume	-	2014–2016 m.	SADM	102757183	100266450	-	Valstybinis socialinio draudimo fondas (toliau – VSDF)
	2.2.7	Didžiausio nedarbo teritorijose įgyvendinti vietinių užimtumo iniciatyvų	Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo	2014–2016 m.	SADM	3890176	4865616	-	VB, kitos lėšos

		projektus, steigti naujas darbo vietas	tarpinstitucinis veiklos planas 2014–2016 m. (1.4.2 priemonė)						
Vyresnio amžiaus asmenys	2.2.8	Ugdyti vyresnio amžiaus asmenų kompetencijas ir suteikti kvalifikaciją, siekiant įtraukti juos į darbo rinką ir (arba) joje išlaikyti	Užimtumo didinimo 2014–2020 m. programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas 2014–2016 m. (3.2.2 priemonė)	2015–2020 m.	SADM	-	1448100	17377201	ES
	2.3	Teikti socialinės, profesinės reabilitacijos ir kitas įtraukties veiklų paslaugas	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Neįgalieji	2.3.1	Sudaryti sąlygas didesniai neįgalųjų skaičiui gauti profesinės reabilitacijos paslaugas	Nacionalinės neįgalųjų socialinės integracijos 2013–2019 m. programos įgyvendinimo 2013–2015 m. priemonių planas	2014–2020 m.	SADM, LDB, NRD	2432808	2432808	-	VB, ES
Romai	2.3.2	Teikti romams sociokultūrinės ir integracijos į darbo rinką paslaugas – siekti, kad mažinant socialinę atskirtį jie įsiliėtų į aktyvų Lietuvos visuomenės gyvenimą	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 269 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – TVP „Kultūra“) (2.3.3 priemonė)	2015–2020 m.	SADM, NVO	34175	102256	868860	ES
Visos tikslinės grupės	2.3.3	Teikti socialinės integracijos paslaugas pažeidžiamoms asmenų grupėms, siekiant paskatinti jų integraciją į darbo rinką	-	2016–2020	SADM, savivaldybės, NVO	-	-	34483430	ES
	2.4	Didinti nuo darbo rinkos nutolusių asmenų (ilgalaikių bedarbių, nesimokančio ir nedirbančio jaunimo, nepilnamečių asmenų ir kitų kategorijų asmenų) paskatas ir galimybes dirbti ir (ar) teikti paslaugas žemės ūkio ir	-	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

		miškininkystės srityse							
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	2.4.1	Tobulinti žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimą reglamentuojančius teisės aktus, aktyviai informuoti potencialius paslaugų teikėjus ir paslaugų gavėjus apie galimybes teikti (gauti) žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal paslaugų kvitus	-	2015–2016 m.	SADM, ŠMM, ŽŪM, AM	-	-	-	-
3 tikslas. Užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą									
	3.1	Užtikrinti paramos šeimai sistemos funkcionavimą, sudarant palankesnes vaikų ugdymo ir priežiūros sąlygas	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.1.1	Pateikti pasiūlymus dėl visų mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo mokyklose galimybių	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinių priemonių patvirtinimo“ (toliau – LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės)	2016 m.	SADM, ŠMM, savivaldybės	-	-	-	VB
	3.1.2	Atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes, teikti pasiūlymus dėl išmokos vaikui mokėjimo tobulinimo	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2014–2016 m.	SADM	-	-	-	VB
	3.2	Tobulinti minimalių pajamų užtikrinimo sistemą	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

Visos tikslinės grupės	3.2.1	Atsižvelgiant į valstybės ekonominę ir finansinę būklę, pateikti pasiūlymus dėl bazinės socialinės išmokos ir valstybės remiamų pajamų dydžių	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2014–2016 m.	SADM	-	-	-	-
	3.2.2	Padidinti minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA), atsižvelgiant į ekonomikos augimą ir vidutinio atlyginimo augimą	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2015 m.	LRV, Lietuvos Respublikos Trišalė taryba, SADM, FM	-	-	-	-
	3.2.3	Nuo 2015 metų nustatyti vienodą pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teikimo modelį, siekiant užtikrinti vienodus standartus gauti piniginę socialinę paramą (socialinę pašalpą ir kompensacijas) visoje šalyje ir išvengti savivaldybių pinigines socialinės paramos teikimo regioninių skirtumų, kai esant tokioms pačioms aplinkybėms, pinigine socialine parama skirtingose savivaldybėse galėtų būti teikiama (neteikiama) skirtingomis sąlygomis	-	2015–2020 m.	SADM	226743513	226743513	-	Savivaldybių biudžetų lėšos
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.2.4	2015 m. palaipsniui didinti minimalius tarnybinių atlyginimų dydžius (koeficientais), numatytus Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ prieduose	-	2015 m.	SADM, FM	-	-	-	VB
	3.2.5	Iki 2020 m. nustatyti bendrą valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo apmokėjimo sistemą	-	2014–2020 m.	SADM	-	-	-	VB
Vaikai	3.2.6	Tobulinti valstybės perimtą įsipareigojimą suteikti vaikams nustatyto dydžio išlaikymą, kai vaikai negauna išlaikymo iš tėvų, sukonkretinti išmokų mokėjimo nutraukimo pagrindus	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2015 m.	SADM	-	-	-	-

Neįgalieji	3.2.7	Vykdančią pensijų sistemos reformą, kartu su pensijų apskaičiavimo būdo pakeitimu, svarstyti ir netekto darbingumo pensijų apskaičiavimo klausimą	-	2015 m. II ketv.	SADM	-	-	-	-
	3.3	Užtikrinti socialinio draudimo sistemos tvarumą ir sukurti finansinį rezervą, apsaugantį ją nuo makroekonominių pokyčių	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.3.1	Nustatyti, kad nedarbo socialinio draudimo lėšos naudojamos tik nedarbo socialinio draudimo išmokoms ir aktyvioms užimtumo priemonėms iš dalies finansuoti	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2014–2020 m.	SADM	-	-	-	-
	3.4	Didinti gyventojų suinteresuotumą ir galimybes užsitikrinti ateities socialines garantijas sau ir savo šeimos nariams	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Vyresnio amžiaus asmenys	3.4.1	Pateikti pasiūlymus dėl galybės papildyti pajamų rūšių, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, sąrašą	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2015 m.	SADM	-	-	-	-
	3.4.2	Parengti pasiūlymus dėl tinkamo ir pagrįsto darbo pajamų ir valstybinio socialinio draudimo išmokų santykio užtikrinimo galimybių	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2015 m.	SADM	-	-	-	-
	3.4.3	Parengti teisės aktų pakeitimus, numatančius pensijų indeksavimo mechanizmą, susiejant jį su ekonominiais ir demografiniais rodikliais	-	2015 m. II ketv.	SADM	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	3.4.4	Parengti pasiūlymus dėl žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų valstybinio socialinio draudimo principų tobulinimo, siekiant sumažinti mokestinę naštą mažiausias pajamas uždirbantiems asmenims	LRV 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės	2015 m.	ŽŪM, SADM, SAM	-	-	-	-
4 tikslas. Gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą									

	4.1	Atnaujinti su socialinės atskirties problemomis susiduriančių didžiųjų miestų dalių, mažų ir vidutinių miestų bei kaimo vietovių viešąsias erdves išnaudojant esamos apleistos ar neefektyvios infrastruktūros pakeitimo, funkcionalumo didinimo galimybes, gerinant gyvenimo aplinką	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Visos tikslinės grupės	4.1.1	Pagerinti viešųjų erdvių kokybę (pritaikant jas rekreacijai, saviraiškai, bendravimui, mokymuisi ar investicijoms)	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. vasario 19 d. nutarimu Nr. 172 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Regioninė plėtra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (toliau – TVP „Regioninė plėtra“)	2014–2020 m.	VRM	8699432	11556313	217086587	ES, VB
	4.1.2	Remti apleistų ar neefektyviai naudojamų pastatų, kitos infrastruktūros konversiją, funkcionalumo didinimą (pritaikant viešosioms, socialinėms paslaugoms, bendruomenių veiklai)	TVP „Regioninė plėtra“	2014–2020 m.	VRM	2422001	2666841	86495062	ES, VB
	4.1.3	Pritaikyti netradicines erdves kultūros paslaugoms teikti regionuose ir formuoti alternatyvias miestų mikrorajonų kultūrinės erdves	TVP „Regioninė plėtra“	2014–2020 m.	VRM	988572	1777894	42398599	ES, VB
	4.1.4.	Parengti ir įgyvendinti integruotą teritorijų vystymo programą Vilniaus miestui	TVP „Regioninė plėtra“	2014–2020 m.	VRM	1779429	2133473	49460284	ES, VB
	4.2	Didinti būsto prieinamumą pažeidžiamoms gyventojų grupėms, labiau jį pritaikyti neįgaliesiems ir pagyvenusiems asmenims	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

Neįgalieji	4.2.1	Finansuoti „apsaugoto būsto“ paslaugų teikimą sutrikusio intelekto ir psichikos negalią turintiems asmenims bei iš globos institucijų išeinantiems jaunuoliams ir kitiems socialinę atskirtį patiriantiems asmenims	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (1.13 ir 2.6 priemonės)	2014–2020 m.	SADM, savivaldybės	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 1.2.7, 4.3.1–4.3.4)
	4.2.2	Gerinti viešosios aplinkos prieinamumą ir pritaikyti būstą neįgaliesiems	Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 m. programos įgyvendinimo 2013–2015 m. priemonių planas	2014–2020 m.	SADM, NRD, savivaldybės	810936	1158480	-	VB
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	4.2.3	Didinti socialinio būsto prieinamumą (statant naujus arba rekonstruojant ir pritaikant būsto paskirčiai esamus pastatus, taip pat perkant ar kitokiu būdu teisėtai įsigyjant gyvenamuosius namus, jų dalis, butus). Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	-	2014–2020 m.	SADM, savivaldybės	-	4633920	-	ES
	4.2.4	Plėtoti naują paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo formą – nuomos ar išperkamosios nuomos mokesčių dalies kompensacija, vykdant ją iš biudžeto specialiųjų dotacijų	-	2015–2020 m.	SADM	4749768	9499537	-	VB
	4.2.5	Inicijuoti Atsakingo skolinimosi taisyklių pataisas, kuriose numatyti, kad jaunoms šeimoms, turinčioms teisę į valstybės remiamą būsto kreditą, teisės aktuose nustatyta subsidija būtų užskaitoma kaip pradinis būsto kredito įnašas	-	2014–2020 m.	SADM	1737720	1882530	-	VB
	4.3	Plėtoti ir modernizuoti socialinių paslaugų, švietimo, sveikatos, transporto ir kitų viešųjų paslaugų infrastruktūrą	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-

Neįgalieji	4.3.1	Diegti ir finansuoti kompleksinių paslaugų modelius sutrikusio intelekto asmenims įvertinant savarankiškumo ir specialiuosius poreikius	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (2.1 priemonė)	2015–2020 m.	SADM, savivaldybės	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 1.2.7, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)
	4.3.2	Plėtoti nedideles įstaigas, kurios teiktų specializuotas stacionarias slaugos ir globos paslaugas asmenims, kurie negali pasirūpinti savimi ar grįžti į šeimą / bendruomenę	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (2.6 priemonė)	2015–2020 m.	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 1.2.7, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)
	4.3.3	Kurti ir plėtoti savivaldybėse bendruomeninių socialinių paslaugų neįgaliam vaikui ir jo šeimai infrastruktūrą regionuose	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (2.6 priemonė)	2015–2020 m.	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 1.2.7, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)
	4.3.4	Kurti ir plėtoti savivaldybėse bendruomeninių socialinių paslaugų neįgaliems suaugusiems infrastruktūrą regionuose sumažinant neįgaliųjų, patenkančių į institucinę globą, skaičių	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (2.6 priemonė)	2015–2020 m.	SADM, savivaldybės, NVO, socialinės globos įstaigos	434430 ⁱ	868860 ⁱ	67610333 ⁱ	ES (lėšos skirtos pertvarkos priemonėms: 1.2.6, 1.2.7, 4.2.1, 4.3.1–4.3.4)
Vyresnio a. asmenys	4.3.5	Modernizuoti ir plėsti socialinės globos namus senyvo amžiaus asmenims savivaldybėse. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	-	2016–2020 m.	SADM, savivaldybės, bendruomenės	-	608202	-	ES (kartu su 4.4.6, 4.4.7 priemonėmis)
Visos tikslinės grupės	4.3.6	Diegti naujus ir plėtoti efektyvius sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir infrastruktūros modelius – gerinti viešųjų sveikatos paslaugų prieinamumą ir kokybę	TVP „Sveikata visiems“, 3.2.1 priemonė, Sveikatos netolygumų mažinimo VP, Sveiko senėjimo užtikrinimo VP	2014–2020 m.	SAM	-	-	154100000	ES, VB

	4.4	Didinti socialinių paslaugų prieinamumą socialiai pažeidžiamų grupių asmenims ir gerinti socialinio darbo su jais kokybę	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Šeima / darbingo amžiaus asmenys	4.4.1	Plėtoti integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos) į namus paslaugas: užtikrinti integralios pagalbos teikimo tęstinumą 21 pilotinėje savivaldybėje ir rekomenduoti šią pagalbą pradėti teikti visose savivaldybėse (2016–2020 m. apie 2400 gavėjų)	Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų veiksmų planas (2.8 priemonė)	2014–2020 m.	SADM, savivaldybės	1448100	1448100	-	ES
	4.4.2	Plėtoti bendruomenines paslaugas, skatinti NVO siekiant telkti šeimas, galinčias teikti pagalbą šeimoms, turinčioms socialinių problemų	-	-	SADM	86890	86890	-	VB
	4.4.3	Pagal galimybes plėtoti vaikų ir jaunimo klubų ir atvirų jaunimo erdvių prie policijos nuovadų tinklą (skyrus savivaldybėms tam tikslui patalpas)	-	2014–2020 m.	VRM, savivaldybės	-	-	-	-
	4.4.4	Didinti socialinės reabilitacijos ir reintegracijos į darbo rinką ir visuomenę paslaugų prieinamumą asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis dėl psichoaktyvių medžiagų vartojimo	Nacionalinė narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“	2014–2020 m.	SADM, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	289620 43269	1448100 43269	-	ES VB
	4.4.5	Organizuoti projektų, skirtų socialinei pagalbai nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos teikti ir jų grąžinimui į visuomenę ir darbo rinką, konkursą ir finansuoti atrinktų projektų įgyvendinimą	Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1381 „Dėl Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės	2014–2020 m.	SADM	43443	128880	-	VB

			programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ (2.3.1 priemonė)						
	4.4.6	Plėtoti nestacionarių socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą socialinės rizikos asmenims. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	-	2014–2020 m.	SADM, savivaldybės, bendruomenės	2780352	608202	-	ES ir VB (2016 m. lėšos kartu su 4.3.5, 4.4.7 priemonėmis)
Vyresnio amžiaus asmenys	4.4.7	Steigti ar modernizuoti savarankiško ar grupinio gyvenimo namus senyvo amžiaus asmenims. Priemonė įgyvendinama regionų projektų planavimo būdu	-	2014–2020 m.	SADM, savivaldybės, bendruomenės	-	608202	-	ES (2016 m. lėšos kartu su 4.3.5, 4.4.6 priemonėmis)
Neįgalieji	4.4.8	Diegti socialinės integracijos kompleksinių paslaugų modelį neįgaliesiems, sergantiems epilepsija, ir užtikrinti priemonių įgyvendinimą	Nacionalinės neįgaliųjų socialinės integracijos 2013–2019 metų programa	2016–2020 m.	SADM, ŠMM, NRD	-	-	1737720	ES
	4.4.9	Diegti socialinių paslaugų kokybės valdymo (EQUASS) sistemą socialinių paslaugų įstaigose	NPP	2016–2020 m.	Viešoji įstaiga Valakupių reabilitacijos centras	-	-	1 500 000	ES
	4.5	Tobulinti viešąsias paslaugas teikiančių specialistų kvalifikaciją	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Vaikai	4.5.1	Organizuoti specialistų, dirbančių su vaikais ir jų šeimomis socialinėje srityje, mokymus	Vaiko gerovės 2013–2018 m. programos įgyvendinimo priemonių planas	2014–2018 m.	SADM	5792	5792	-	VB
	4.5.2	Tobulinti savivaldybių vaiko teisių apsaugos skyrių darbuotojų kompetencijas ir kvalifikaciją	Nacionalinė smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programa, patvirtinta socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. sausio 3 d. įsakymu Nr. A1-2 „Dėl Nacionalinės smurto prieš vaikus prevencijos ir pagalbos vaikams 2011–2015 metų programos patvirtinimo“	2015 m.	SADM	5792	-	-	VB

	4.5.3	Tobulinti mokytojų, bendrąsias ir dalykines kompetencijas	Inkluzinio ugdymo plėtros VP 2.2 priemonė	2014–2020 m.	ŠMM	724050	724050	2896200	ES
	4.6	Optimizuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų (kultūros centrų, muziejų, bibliotekų ir kitų) fizinę ir informacinę infrastruktūrą ir valdymą, taip didinti paslaugų prieinamumą ir skatinti visuomenės dalyvavimą kultūros procesuose	NPP	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Neįgalieji	4.6.1	Gerinant informacijos prieinamumą leisti leidinius, skirtus regėjimo negalią turintiems žmonėms	-	2014–2020 m.	KM	27224	27224	-	VB
Visos tikslinės grupės	4.6.2	Modernizuoti nacionalinio ir valstybinio lygmens kultūros infrastruktūrą	2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinis veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 269 „Dėl 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programos horizontaliojo prioriteto „Kultūra“ tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“	2014–2020 m.	KM	4303465	10728974	-	ES, VB
	4.7	Plėtoti sociokultūrinės paslaugas, mažinančias socialinę atskirtį bendruomenėse (ypač daug dėmesio skirti romų bendruomenei)	-	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Romai	4.7.1	Įgyvendinti Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų plano priemonės, skatinančias integraciją į švietimo sistemą, moterų įgalinimą, tarpkultūrinį dialogą ir didinančias sveikatos paslaugų, būsto prieinamumą	Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2015 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. IV-45 „Dėl Romų integracijos į Lietuvos visuomenę 2015–2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“	2015–2020 m.	KM, ŠMM, SAM, savivaldybės, Ugdymo plėtotės centras, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, Romų visuomenės centras	99500	286400	1321500	ES, VB

	4.8	Skatinti įvairių visuomenės grupių aktyvumą, sprendžiant socialines problemas	-	2014–2020 m.	-	-	-	-	-
Visos tikslinės grupės	4.8.1	Remti mažąsias iniciatyvas – nedidelės apimties projektus, skirtus NVO instituciniam stiprinimui	NPP	2014–2016 m.	SADM	220111	220111	-	VB
	4.8.2	Remti bendruomenės ir pilietinių organizacijų (NVO) kartu su vietos valdžia ir verslu inicijuojamas vietos plėtros strategijas, skirtas miestų socialinėms problemoms spręsti	TVP „Regioninė plėtra“	2014–2020 m.	VRM	85097	685820	15605406	ES, VB
	4.8.3	Stiprinti bendruomenių sutelktumą ir tarpusavio pasitikėjimą bei didinti bendruomenės narių atsakomybę už jų sprendžiamus klausimus, tenkinant vietos bendruomenių viešuosius poreikius	Vietos bendruomenių savivaldos 2013–2015 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. A1-71 „Dėl Vietos bendruomenių savivaldos 2013–2015 metų programos patvirtinimo“	2014–2015 m.	SADM	2606580	-	-	VB
Jaunimas	4.8.4	Įgyvendinti programas, skirtas jaunų žmonių narystei jaunimo organizacijose bei organizacijose, vienijančiose kitas jaunimo organizacijas, jaunimo iniciatyvas, finansuoti	Jaunimo politikos plėtros 2014–2016 m. veiksmų planas	2015–2016 m.	JRD, ŽŪM	302712	434430	737142	VB

* Nurodoma, jeigu uždavinys ar priemonė paimti iš vieno ar kito teisės akto (programos, tarpinstitucinio veiksmų plano ir kt.).

ⁱ Nurodomos lėšos, skirtos visai socialinės globos įstaigų pertvarkai, įskaitant ir kitas priemones

Socialinės įtraukties didinimo 2014–2020 m. veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. A1-588, 2 priedas

SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMO 2014–2020 M. VEIKSMŲ PLANO VERTINIMO KRITERIJAI

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
	STRATEGINIS TIKSLAS – gerinti gyvenimo kokybę, stiprinti socialinę sanglaudą ir užtikrinti visiems lygias galimybes			
	Pajamų pasiskirstymo koeficientas (vieta ES)	22 (2011 m.)	15	Eurostatas
1.	1 TIKSLAS – siekti vaiko ir šeimos gerovės, stiprinti ir saugoti visuomenės sveikatą			
	Namų ūkių su vaikais skurdo rizikos lygis (proc.)	21,4	13,5	Lietuvos statistikos departamentas, Eurostatas
	Globojamų (rūpinamų) vaikų dalis (palyginti su visais šalies vaikais) (proc.)	1,9 (2012 m.)	1,5	Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS) duomenys
	Sergamumas infekcinėmis ligomis: a) sergamumas tuberkulioze b) sergamumas ŽIV	47,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų (2011 m.) 5,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų (2011 m.)	37 atvejai 100 tūkst. gyventojų 5,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų	Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, Infekcinių ligų ir tuberkuliozės ligoninė, viešosios įstaigos Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikų filialas
	Gyventojų, dalyvaujančių prevencinėse programose, skaičiaus didėjimas: a) krūties vėžio patikra (per pastaruosius 2 metus) (proc. nuo tikslinės grupės) b) gimdos kaklelio vėžio patikra (per pastaruosius 3 metus) (proc. nuo tikslinės grupės)	35,1 (2011 m.) 38,9 (2010 m.)	39,0 43,0	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema SVEIDRA

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
1.1	Švietimo įstaigos, taikančios lankstų ikimokyklinio ugdymo organizavimą (proc.)	5,0	30,0	ŠMM
1.2	Švietimo įstaigas lankančių 4–6 metų vaikų dalis (proc.)	82,8	90,0	ŠMM
1.3	Vaikų skaičius vasaros stovyklose	35700 (2012 m.)	150000	Lietuvos statistikos departamentas
1.4	Veikiančių renovuotų ir naujai įsteigtų vaikų dienos ir atvirų jaunimo centrų skaičius	...	30	SADM
1.5	Dienos centruose socialines paslaugas gavusių vaikų skaičius: a) Socialinės rizikos vaikai b) Neįgalūs vaikai	6679 (2012 m.) 2651 (2012 m.)	7680 3050	Lietuvos statistikos departamentas
1.6	Apmokytų darbuotojų, dirbančių vaiko gerovės srityje, skaičius	200	300	SADM
1.7	Tėvų (globėjų (rūpintojų), turinčių teisę į bendravimą su vaikais kursų apmokėjimą valstybės lėšomis, skaičius	100	100	SADM
1.8	Vaikų, kuriems suteiktos dienos socialinės priežiūros paslaugos vaikų dienos centruose, skaičius	5000	8600	SADM
1.9	Vaikų, globojamų šeimose, procentas, lyginant su visų globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiumi	58,0	68,0	SADM
1.10	Vaikų gerovės indeksas (Lietuvos reitingas pagal vaiko gerovės rodiklius iš tyrimo metu pasirinktų 29 valstybių, priklausančių ES ir / ar EBPO) Mokinių ir studentų pilietinės galios indeksas balais iš 100 galimų	25,2 35	14,5 50	SADM, ŠMM, SAM, VRM („Vaiko gerovė turtingose šalyse. Lyginamoji apžvalga“ – http://www.unicef-irc.org/publications/683 .) (Programme for International Student Assessment) – Tarptautinis penkiolikmečių tyrimas)

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
1.11	Vaikų, nukentėjusių nuo smurto, ir jų šeimų narių, gavusių kompleksinę pagalbą (socialines, psichologines, teisines, laikino apgyvendinimo ir kt. paslaugas), skaičius	600	600	SADM
1.12	Standartizuoto 0–64 m. amžiaus gyventojų mirtingumo sumažėjimas tikslinėse teritorijose pagal atskiras ligas (kraujotakos sistemos ligos, išorinės priežastys, cerebrovaskulinės ligos, piktybiniai navikai) (atvejų skaičius 100 000 gyv.)	Pradinė reikšmė (2011 m.) bus pateikta vėliau	Siektina reikšmė (2020 m.) bus pateikta vėliau	Higienos instituto Sveikatos informacijos centras
1.13	Šviežių daržovių ir vaisių kiekio suvartojimo pokyčiai, matuojant vienam gyventojui (gramai per dieną)	228 (2009 m.)	250	Suaugusių Lietuvos gyventojų faktiškos mitybos bei mitybos ir gyvensenos įpročių tyrimas, atliekamas SAM
1.14	Gyventojų, priklausančių žemo fizinio aktyvumo grupei, dalis (proc.)	24,1 (2010 m.)	22	Lietuvos gyventojų fizinio aktyvumo tyrimas, atliekamas SAM
1.15	Remiamų projektų, skirtų smurtui artimoje aplinkoje mažinti ir kompleksinei pagalbai smurto artimoje aplinkoje subjektams teikti, skaičius	27	27	SADM
1.16	Labdaros ir paramos fondų gauta maisto produktų ir gėrimų parama iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų (tūkst. Lt)	14 476,8 (2011 m.)	14 476,8	Lietuvos statistikos departamentas
1.17	Labdaros ir paramos fondų gauta medikamentų ir vaistų parama iš Lietuvos Respublikos juridinių asmenų (tūkst. Lt)	54,1 (2011 m.)	54,1	Lietuvos statistikos departamentas
1.18	Labdaros ir paramos fondų gauta drabužių, jų priedų ir kitų tekstilės gaminių parama iš LR juridinių asmenų (tūkst. Lt)	184,9 (2011 m.)	184,9	Lietuvos statistikos departamentas
1.19	Per 2 mėnesius nė karto patyčių nepatyrusių mokinių dalis (proc.)	44,6 (2011 m.)	50 (2017 m.) 60 (2022 m.)	ŠMM užsakomasis tyrimas

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
1.20	Gyventojų, gaunančių paramą maisto produktais, skaičius (tūkst.)	300	250	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra, NVO, savivaldybės
2.	2 TIKSLAS – didinti labiausiai nuo darbo rinkos nutolusių asmenų paskatas ir galimybes dalyvauti įgyvendinant aktyvios įtraukties priemones			
	Asmenų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį, skaičius	1080000 (2011 m.)	814000	Lietuvos statistikos departamentas, Eurostatas
2.1	Surengtų verslumo skatinimo renginių skaičius	60 (2013 m.)	700 (2014–2020 m.)	ŪM
2.2	Suteiktų viešųjų verslo paslaugų apimtys valandomis	1500	3000	ŪM
2.3	Veikiančių jaunimo darbo centrų skaičius	22	60	SADM, LDB
2.4	Socialinėse (tarp jų ir neįgaliųjų) įmonėse dirbančių tikslinėms grupėms priklausančių asmenų skaičius (vidutiniškai per metus)	4320	7200	SADM
2.5	Įsidarbinusių asmenų, kurie yra baigę aktyvios darbo rinkos politikos priemonę – profesinį mokymą, procentas nuo visų asmenų, nusiųstų į profesinio mokymo priemonę (įgyvendinant „vaučerinę“ sistemą)	85,0	85,0	SADM
2.6	Asmenų, dalyvavusių remiamojo įdarbinimo priemonėje, procentas nuo visų asmenų, dalyvavusių aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse	65,0	65,0	SADM
2.7	Jaunimo (15–24 m.) nedarbo lygis (proc.)	26,4 (2012 m.)	16,0	Lietuvos statistikos departamentas
2.8	Jaunų asmenų, dalyvavusių intensyvios ilgalaikės pagalbos nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui programoje, skaičius	0 (2012 m.)	2000	LDB
2.9	Vyresnio amžiaus (55–64 m.) gyventojų užimtumo lygis (proc.)	51,3 (2012 m.)	53,3	Lietuvos statistikos departamentas
2.10	Per 6 mėn. įdarbintų jaunų asmenų (iki 29 metų),	60,0	50,0	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
	dalyvavusių darbo įgūdžių rėmimo ir įdarbinimo subsidijuojant priemonėse, dalis iš visų jaunų asmenų, dalyvavusių šiose priemonėse (proc.)			
2.11	Jaunų žmonių (iki 23 metų), gavusių paskolą iš Verslumo skatinimo fondo, dalis iš visų paskolos prašiusiųjų (proc.)	30,0	70,0	SADM
2.12	Jaunimui skirtų projektų veiklose dalyvaujančio jaunimo dalis (proc.)	4,0	6,0	SADM
2.13	Atvirų jaunimo centrų ir erdvių veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais dalyvavusių jaunų žmonių skaičiumi (proc.)	10,0	30,0	SADM
2.14	Laisvos darbo vietos užėmimo trukmė, taikant tarpininkavimo įdarbinant paslaugas (darbo dienos)	10 (2011 m.)	4	SADM
2.15	Įsidarbinusių darbingo amžiaus neįgaliųjų dalis, palyginti su bendru darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičiumi (proc.)	28,0 (2011 m.)	38,0	SADM
2.16	Neįgalių asmenų, baigusių profesinės reabilitacijos programą, skaičius	626	350	SADM
2.17	Aukštosiose mokyklose besimokančių neįgaliųjų, gavusių finansinę paramą, skaičius	930	1330	SADM
2.18	Neformaliojo švietimo galimybėmis mokykloje ir kitur pasinaudojančių vaikų dalis (proc.)	27,4 (2012 m.)	40 50 (2017 m.) (2022 m.)	ŠVIS – Švietimo valdymo informacinė sistema
2.19	Besimokančiųjų visą gyvenimą dalis 25–64 metų amžiaus asmenų grupėje	5,2 (2012 m.)	8 12 (2017 m.) (2022 m.)	Lietuvos statistikos departamentas
3.	3 TIKSLAS – užtikrinti gyventojų pajamų apsaugos sistemos finansinį stabilumą			
	Skurdo rizikos lygio iki ir po socialinių išmokų skirtumas (procentiniai punktai)	11,6	12,0	Lietuvos statistikos departamentas, SADM
3.1	Gyventojų užimtumo lygis (20–64 m.) (proc.)	67,2 (2011 m.)	72,8	Lietuvos statistikos departamentas
3.2	Socialinio draudimo sistemos rezervas (tūkst. Lt)	...	3 mėnesių Valstybinio	SODRA

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
			socialinio draudimo fondo turimų lėšų dydžio suma, reikalinga valstybinio socialinio draudimo pensijoms mokėti	
3.3	Dirbančiųjų, mokančių socialinio draudimo įmokas, dalis, lyginant su pagal Užimtumo tyrimo duomenis apskaičiuotu dirbančiųjų skaičiumi (proc.)	81	86	SODRA, SADM
4.	4 TIKSLAS – gerinti gyvenamosios aplinkos kokybę ir didinti viešųjų paslaugų prieinamumą			
	Paramos teikimas mažas pajamas turintiems asmenims (šeimoms) būsto prieinamumo poreikiui tenkinti (proc.):			
	Paramos teikimas nuomojant socialinę būstą (proc.)	3,6	15	
	Būsto nuomos ir išperkamosios nuomos mokesčių dalies kompensacijų teikimas rinkoje nuomojantiems būstą asmenims (proc.)	0	100	
	Socialinių paslaugų gavėjai, palankiai vertinantys gaunamų socialinių paslaugų kokybę (pradinei situacijai nustatyti bus atliekamas tyrimas) (proc.)	...	70,0	Socialinių paslaugų gavėjų nuomonės tyrimas, atliekamas SADM
	Didėjantis gyventojų pasitenkinimas viešosiomis sveikatos priežiūros paslaugomis (pradinei situacijai nustatyti bus atliekamas tyrimas) (proc.)	...	30,0	SADM atliekamas tyrimas
4.1	Pastatytų, rekonstruotų nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų ar objektų, kuriuose atnaujinta įranga, skaičius	32	...	SADM
4.2	Pastatytų, rekonstruotų stacionarių socialinių paslaugų infrastruktūros objektų ar objektų,	17	...	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
	kuriuose atnaujinta įranga, skaičius			
4.3	Suderintų ir priimtų naudoti neįgaliesiems svarbių statinių skaičius	1250	1450	SADM
4.4	Asmenų, einamaisiais metais gavusių valstybės paramą būstui įsigyti pagal bankų ir savivaldybių pateiktas paraiškas, skaičius	1280	1290	SADM
4.5	Neįgaliųjų, kuriems pritaikytas būstas, dalis iš viso neįgaliųjų, įtrauktų į būsto pritaikymo eiles savivaldybėse, skaičiaus (proc.)	33,0	50,0	SADM
4.6	Būstų, prijungtų prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos, dalis (proc.)	81,0 / 79,0	95,0 / 95,0	AM
4.7	Neįgaliesiems pritaiktų būstų skaičius	200	380	SADM
4.8	Apsilankymų pas gydytojus skaičiaus, tenkančio vienam gyventojui, skirtumas tarp miestų ir rajonų savivaldybių gyventojų (apsilankymų skaičius, tenkantis 1 gyventojui)	3,7 (2011 m.)	2,5 (2023 m.)	Higienos instituto Sveikatos informacijos centras, Privalomojo sveikatos draudimo informacinė sistema SVEIDRA
4.9	Vaikų judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikių patenkinimas (proc.)	89,0	98,0	SADM
4.10	Suaugusiųjų judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikių patenkinimas (proc.)	80,0	90,0	SADM
4.11	Neįgalių asmenų, gaunančių paslaugas bendruomenėje, skaičiaus didėjimas (proc.)	7,0	15,0	SADM
4.12	Šeimų, kurioms esant krizinėje situacijoje suteiktos kompleksinės paslaugos, skaičius	300	400	SADM
4.13	Nevyriausybinų organizacijų, teikiančių kompleksines ir šeimų įgalinimo paslaugas, skaičius	22	40	SADM
4.14	Kultūros įstaigų lankytojų (žiūrovų, dalyvių) apsilankymų skaičius (tūkst.)	15936,16 (2012 m.)	16436,16	Lietuvos statistikos departamentas
4.15	Asmenys, socialines paslaugas gavę dienos centruose (tūkst.)	64, 7 (2012 m.)	70	SADM
4.16	Socialinių paslaugų įstaigų, dalyvavusių diegiant socialinių paslaugų kokybės valdymo („EQUASS Assurance“)	0	100	SADM

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		Duomenų šaltinis
		2013 m.	2020 m.	
	sistemą, skaičius			
